

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра філософії та міжнародної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи
та розвитку

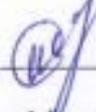
С.М. Кваша

2022 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради гуманітарно-
педагогічного факультету

Протокол № 8 від «15» квітня 2022 р.

Декан факультету І. М. Савицька

на засіданні кафедри філософії та міжнародної
комунікації

Протокол № 4 від 04.04.2022 р.

Завідувач кафедри

В.П. Культенко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методика дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи»

рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

спеціальність – 015 «Професійна освіта»

РОЗРОБНИКИ: кандидат філософських наук, доцент Культенко Валентина
Павлівна; доктор педагогічних наук, доцент Сопівник Ірина Віталіївна

Київ – 2022

Опис навчальної дисципліни

Методика дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка	
Освітньо-науковий рівень	третій	
Освітній ступінь	доктор філософії (PhD)	
Спеціальність	015 «Професійна освіта»	
Освітньо-наукова програма	Професійна освіта	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної, вечірньої та заочної форм навчання		
	Денна та вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	20 год.	20 год.
Практичні, семінарські заняття	20 год.	20 год.
Самостійна робота	50 год.	50 год.
Індивідуальні	–	–
Кількість тижневих аудиторних годин	4 год.	–

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Методика дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи» полягає в оволодінні сучасними знаннями з методології, методики та організації наукової діяльності для забезпечення процесу наукового дослідження й написання дисертаційної роботи.

Завдання дисципліни полягає у формуванні навичок та вмінь, необхідних для здобувачів третього освітньо-наукового рівня, орієнтованих на продукування нових ідей та виконання оригінальних досліджень, на досягнення високих наукових результатів та створення нових знань у відповідній галузі. Освітній компонент забезпечує формування у здобувачів цілісного уявлення про науково-дослідний процес та логіку його побудови, формує здатність виконувати дослідження на засадах академічної доброчесності та критичного мислення, продукувати нові ідеї, формулювати і перевіряти наукові гіпотези, а також оприлюднювати наукові дослідження у провідних наукових виданнях, на конференціях, наукових семінарах та кваліфіковано презентувати результати дисертаційної роботи.

Відповідно до ОП «Методика дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи» навчальна дисципліна забезпечує формування ряду **загальних та спеціальних компетенцій**, передбачених освітньо-науковою програмою:

ЗК04 Здатність до проведення досліджень на засадах системного наукового світогляду і загального культурного кругозору із дотриманням принципів академічної доброчесності.

ЗК05 Здатність виявляти креативність і генерувати нові науково теоретичні та практично спрямовані ідеї під час вирішення дослідницьких і практичних задач.

ЗК06 Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології у науково-дослідницькій діяльності для опрацювання наукової інформації, обґрунтування і підтвердження/спростування наукових гіпотез та створення нових знань.

ЗК07 Здатність до автономії в наукових дослідженнях з дотриманням принципів академічної доброчесності й етики.

ЗК09 Здатність до професійного спілкування, наукової комунікації і представлення результатів власного наукового дослідження українською та іноземною мовою.

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження автономно і у співпраці з іншими науковцями, досягати відповідних наукових результатів, які створюють нові знання у галузі професійної освіти та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів із дотриманням принципів академічної доброчесності.

СК02. Здатність критично аналізувати результати педагогічних досліджень, їх теоретичну і практичну значущість, визначати напрями подальших наукових розвідок.

СК07. Здатність представляти результати наукового дослідження українською та іноземною мовою, брати участь у їх обговоренні, дискутувати і відстоювати свої ідеї позиції, демонструвати комунікативну.

СК10. Здатність застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології у науково-дослідницькій і освітній діяльності.

Вивчення дисципліни «Методика дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи» забезпечує цілий ряд **програмних результатів навчання**, передбачених освітньо-науковою програмою. Серед них:

ПРН01. Демонструвати знання методологічних засад філософії освіти, основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем в галузі науково-дослідницької та професійної діяльності, володіння термінологією з напрямку наукового дослідження.

ПРН02. Організувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері професійної освіти і дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем педагогічної теорії та практики.

ПРН03. Формулювати гіпотезу наукового дослідження на основі системного наукового світогляду, визначати етапи проведення експериментальної роботи, здійснювати збір і наліз емпіричних даних.

ПРН04. Володіти дослідницькими навичками, достатніми для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та здійснення інновацій.

ПРН05. Здійснювати критичний аналіз власних досліджень і результати інших дослідників, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу на основі отриманих результатів.

ПРН06. Знаходити, обробляти та аналізувати релевантну інформацію з актуальних проблем професійної освіти, використовуючи різні джерела і ресурси.

ПРН07. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми у сфері професійної освіти на наукових конференціях і семінарах державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у вітчизняних і міжнародних наукових виданнях.

ПРН11. Виявляти здатність до безперервного професійного й особистісного саморозвитку та самовдосконалення.

ПРН12. Дотримуватися основних засад академічної доброчесності і професійної етики у науковій, педагогічній та управлінській діяльності.

ПРН14. Використовувати інформаційні технології й відповідне програмне забезпечення у наукових дослідженнях і педагогічній діяльності.

Форма підсумкового контролю – **залік**.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття методології наукових досліджень. Пріоритетні напрями досліджень в аграрній освіті

Ретроспектива науково-педагогічних досліджень у вітчизняній науці. Наукові революції. Науковий світогляд. Методологічні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, акмеологічний, аксіологічний, компетентнісний, системний, культурологічний та ін.) Пріоритетні напрями досліджень в аграрній освіті. Наукові школи в аграрній освіті.

Тема 2. Кваліфікаційна дисертаційна робота

Наукове дослідження як текстовий документ. Вимоги до оформлення кваліфікаційної дисертаційної роботи. Науковий стиль. Вимоги до оформлення анотації, тексту дисертаційного дослідження, висновків, списку використаних джерел, додатків. Оформлення таблиць і графічного матеріалу в дисертації.

Тема 3. Особистість науковця у проведенні педагогічного дослідження

Професійно-значущі якості педагога-дослідника. Авторитет дослідника. Педагогічна майстерність дослідника. Оцінка і самооцінка власних результатів дослідника. Стратегії дослідницького самовдосконалення. Наукова добросовісність. Дотримання норм наукової доброчесності. Тактовне оформлення цитат та посилань.

Професійна етика та корпоративна культура у науковій та педагогічній діяльності

Тема 4. Планування науково-педагогічного дослідження

Вибір і обґрунтування теми дослідження. Характеристика термінологічного апарату дослідження. Формулювання мети і завдань дослідження. Аналіз стану досліджуваної проблеми (за літературними джерелами і даними практики). Розробка гіпотези дослідження. Розробка концепції (теоретичних і методологічних основ та методики) дослідження. Вибір об'єкта дослідження. Розробка програми дослідження. Проведення дослідження. Обробка результатів дослідження. Апробація результатів дослідження. Узагальнення результатів дослідження. Формулювання висновків і пропозицій (рекомендацій) подальших напрямів дослідження з цього питання. Оформлення результатів дослідження. Запровадження результатів дослідження.

Тема 5. Методи дослідження. Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження

Поняття «метод». Класифікації методів наукового дослідження в педагогіці (загальнонаукові методи; частково наукові методи; спеціальні методи; методи обробки результатів дослідження). Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження (аналіз, синтез, індукція, дедукція, порівняння, узагальнення, моделювання).

Тема 6. Емпіричні методи науково-педагогічного дослідження

Педагогічне спостереження, вимірювання, опитування (бесіди, інтерв'ювання, анкетування), тестування, ранжування, аналіз результатів діяльності, метод експертних оцінок, фокус-групи, соціометрія. Стандартизовані та авторські методики.

Тема 7. Педагогічний експеримент

Педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний, контрольний етапи). Критерії та показники оцінювання результатів. Визначення стану проблеми у практиці. Контрольні та експериментальні групи. Застосування методів математичної статистики у педагогічному дослідженні. Обґрунтування дослідження та його результатів. Генеральна

сукупність. Вибірка. Репрезентативність. Критерій Стюдента. Критерій Фішера. Критерій Пірсона. Кореляція. Статистична перевірка наукової гіпотези. Визначення вірогідності одержуваних результатів.

Тема 8. Інформаційна база наукового дослідження

Поняття про наукову інформацію. Джерела інформації та їх використання у науково - дослідницькій роботі. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового дослідження. Робота зі спеціальною літературою. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації з теми дисертаційного дослідження. Використання Інтернету для пошуку наукової інформації. Особливості використання баз даних Scopus та Web of Science. Основні наукометричні бази, індекс цитування авторів наукових статей в них та імпакт -фактор журналів, що публікують наукові статті.

Тема 9. Апробація результатів дослідження

Впровадження результатів науково-педагогічного дослідження у практику аграрних закладів вищої освіти. Довідки про впровадження результатів дослідження. Публікації як апробація результатів. Методичні розробки, рекомендації. Оприлюднення положень та результатів наукового дослідження. Участь в наукових конференціях різного рівня, круглих столах, семінарах.

Тема 10. Презентація результатів дисертаційного дослідження

Наукові публікації. Вітчизняні (категорії «А» та «Б») та зарубіжні фахові збірники з аграрної освіти. Технологія підбору наукових видань для публікації результатів наукових досліджень. Особливості представлення результатів дисертаційного дослідження на захисті у спеціалізованій вченій раді.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна (вечірня) форма					
	усь го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	л а б	ін д	с.р .		л	п	л а б	інд	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Поняття методології наукових досліджень. Пріоритетні напрями досліджень в аграрній освіті	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 2. Кваліфікаційна дисертаційна робота	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 3. Особистість науковця у проведенні педагогічного дослідження	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 4. Планування науково-педагогічного дослідження	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 5. Методи дослідження. Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 6. Емпіричні методи науково-педагогічного дослідження	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 7. Педагогічний експеримент	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 8. Інформаційна база наукового дослідження	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 9. Апробація результатів дослідження	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 10. Презентація результатів дисертаційного дослідження	9	2	2			5	9	2	2			5
Усього годин	90	20	20			50	90	20	20			50

5. Теми практичних занять

№ п/п	Назва практичної роботи	Обсяг , год
1	Поняття методології наукових досліджень. Пріоритетні напрями досліджень в аграрній освіті	2
2	Кваліфікаційна дисертаційна робота	2
3	Особистість науковця у проведенні педагогічного дослідження	2
4	Планування науково-педагогічного дослідження	2
5	Методи дослідження. Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження	2
6	Емпіричні методи науково-педагогічного дослідження	2
7	Педагогічний експеримент	2
8	Інформаційна база наукового дослідження	2
9	Апробація результатів дослідження.	2
10	Презентація результатів дисертаційного дослідження	2

6. Завдання для самостійної роботи

Тема	Назва теми
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості функціонування педагогічних систем в контексті глобалізаційних процесів. 2. Системний підхід у науковому дослідженні та основні ознаки систем 3. Планування освітньо-наукового особистісного розвитку
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. SWOT аналіз аграрної освіти і науки в Україні 2. Актуальні проблеми сучасної аграрної освіти і педагогіки 3. Шляхи вирішення проблем сучасної аграрної освіти і педагогіки 4. Аналіз сучасних дисертаційних досліджень щодо організації освітнього процесу в аграрних/природоохоронних ЗВО
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вимоги до проведення досліджень на основі «Етичного кодексу вченого» 2. Охарактеризуйте порушення академічної доброчесності: Академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання 3. Шляхи дотримання академічної доброчесності 4. Види академічної відповідальності науково-педагогічних і наукових працівників та здобувачів освіти; 5. Розробіть стратегію власного дослідницького самовдосконалення
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробіть програму власного науково-педагогічного дослідження 2. Обґрунтуйте власне бачення місії аграрних та природоохоронних ЗВО у сучасних умовах

	3. Охарактеризуйте термінологічний апарат власного дослідження
5	1. Визначте та обґрунтуйте теоретичні методи науково-педагогічного дослідження, в межах власної дослідницької роботи
6	1. Визначте та обґрунтуйте емпіричні методи науково-педагогічного дослідження, в межах власної дослідницької роботи 2. Розробіть анкету з проблеми дослідження. 3. Складіть програму педагогічного спостереження 4. Розробіть програму дослідження методом фокус-групи
7	1. Розробіть програму педагогічного експерименту (констатувальний, формульний, контрольний) відповідно до тематики власного дослідження 2. Розрахуйте обсяг репрезентативної вибірки для власного дослідження із допустимою похибкою 5%
8	1. Знайдіть інформацію із теми дисертаційного дослідження через такі інформаційні бази наукової інформації: 1) Web of Science 2) Scopus 3) Google Scholar 4) ResearchGate 5) WorldWideScience.org 6) BASE: Bielefeld Academic Search Engine 7) Science Direct 8) eNULESIR
9	1. Зміст та особливості діяльності програми Національний Еразмус+ офіс в Україні, проекти співпраці 2. Академічна мобільність як вимога до сучасного науковця Напрямок Жан Моне в рамках Програми ЄС Еразмус+: проекти та види міжнародної співпраці 3. Апробуйте результати власного дослідження на щорічній науково-практичній конференції (наприклад, «Молодь і реформи в АПК»)
10	1. Підготуйте авторську науково-дослідну розробку (науковий проект) за темою власного дослідження 2. Підготуйте презентацію власної наукової розробки 3. Оформіть результати своїх досліджень у вигляді таблиць, схем, графіків
	Разом

7. Контрольні питання, комплекси тестів для визначення рівня засвоєння знань аспірантами.

Відповідно до «Положення про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» від 24 травня 2017 р., протокол № 11 (зі змінами від 29.05.2020, протокол № 10) для гуманітарних наук допускаються білети з трьох відкритих питань.

Орієнтовні питання для підсумкової атестації

1. Ретроспектива науково-педагогічних досліджень у вітчизняній науці.
2. Наукові революції.
3. Науковий світогляд.

4. Методологічні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, акмеологічний, аксіологічний, компетентнісний, системний, культурологічний та ін.)
5. Пріоритетні напрями досліджень в аграрній освіті
6. Науково-педагогічні школи в аграрній освіті
7. Вимоги до оформлення кваліфікаційної дисертаційної роботи.
8. Вимоги до оформлення анотації, тексту дисертаційного дослідження, висновків, списку використаних джерел, додатків.
9. Професійно-значущі якості педагога-дослідника. Авторитет дослідника.
10. Педагогічна майстерність дослідника.
11. Оцінка і самооцінка власних результатів дослідника.
12. Стратегії дослідницького самовдосконалення.
13. Наукова добросовісність. Дотримання норм наукової доброчесності.
14. Оформлення цитат та посилань.
15. Професійна етика та корпоративна культура у науковій та педагогічній діяльності
16. Вибір і обґрунтування теми дослідження.
17. Формулювання мети і завдань дослідження.
18. Аналіз стану досліджуваної проблеми (за літературними джерелами і даними практики).
19. Розробка гіпотези дослідження.
20. Розробка концепції (теоретичних і методологічних основ та методики) дослідження.
21. Вибір об'єкта дослідження.
22. Розробка програми дослідження.
23. Поняття «метод дослідження».
24. Класифікації методів наукового дослідження в педагогіці
25. Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження
26. Педагогічне спостереження
27. Методи опитування (бесіди, інтерв'ювання, анкетування)
28. Метод експертних оцінок.
29. Метод фокус-групи,
30. Соціометрія.
31. Педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний, контрольний етапи).
32. Контрольні та експериментальні групи.
33. Застосування методів математичної статистики у педагогічному дослідженні
34. Обґрунтування дослідження та його результатів
35. Генеральна сукупність. Вибірка. Репрезентативність.
36. Критерій Стьюдента. Критерій Фішера. Критерій Пірсона. Кореляція.
37. Статистична перевірка наукової гіпотези. Визначення вірогідності одержуваних результатів.
38. Джерела інформації та їх використання у науково -дослідницькій роботі.
39. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового дослідження.
40. Використання Інтернету для пошуку наукової інформації.
41. Особливості використання баз даних Scopus та Web of Science.
42. Основні наукометричні бази,
43. Індекс цитування авторів наукових статей в них та імпаکت -фактор журналів, що публікують наукові статті.
44. Впровадження результатів науково-педагогічного дослідження у практику аграрних закладів вищої освіти.

45. Оприлюднення положень та результатів наукового дослідження.
46. Участь в наукових конференціях різного рівня, круглих столах, семінарах.
47. Наукові публікації. Технологія підбору наукових видань для публікації результатів наукових досліджень.
48. Особливості представлення результатів дисертаційного дослідження на захисті у спеціалізованій вченій раді.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методами навчання є способи взаємопов'язаної діяльності викладача зі здобувачами вищої освіти, що спрямовані на засвоєння останніми знань та набуття вмінь і навичок, що передбачені програмою дисципліни.

Під час навчального процесу використовуються такі методи навчання: словесні (розповідь, лекція, діалог, дискусія, робота з першоджерелами та навчальними матеріалами), наочні (ілюстрування, демонстрація, презентація), практичні методи (вправи, написання самостійної роботи, підготовка тез та публічний виступ на науково-практичних семінарах). Case-study; SWOT-аналіз; мозковий штурм; проєктний метод.

9. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до «Положення про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» від 24 травня 2017 р., протокол № 11 (зі змінами від 29.05.2020, протокол № 10), вивчення здобувачами вищої освіти дисципліни «Методика дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи» супроводжується поточним контролем та проміжною атестацією.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання поставлених завдань.

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою. За таких умов від допускається до *підсумкової атестації* у формі заліку.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» від 24 травня 2017 р., протокол № 11 (зі змінами від 29.05.2020, протокол № 10).

Таблиця 1. Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Оцінка національна	Рейтинг студента, бали
Відмінно	90 -100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	0-59

Для визначення рейтингу аспіранта із засвоєння дисципліни $R_{дис}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу аспіранта з навчальної роботи $R_{нр}$ (до 70 балів): $R_{дис} = R_{нр} + R_{ат}^*$

Таблиця 2. Розподіл балів

Тема	Аудиторна робота	Самостійна робота	Разом
Тема 1	3	4	7
Тема 2	3	4	7
Тема 3	3	4	7
Тема 4	3	4	7
Тема 5	3	4	7
Тема 6	3	4	7
Тема 7	3	4	7
Тема 8	3	4	7
Тема 9	3	4	7
Тема 10	3	4	7
Поточний контроль			70
Підсумковий контроль			30
Разом			100

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Винницький М. Проект Порядку присудження наукових ступенів // Електронний ресурс: <http://phd.znu.edu.ua/page//img/present/Winnytskyi.pdf>
2. Десять порад майбутнім здобувачам наукових ступенів // [http://ДЕСЯТЬ ПОРАД МАЙБУТНІМ ЗДОБУВАЧАМ НАУКОВИХ СТУПЕНІВ • Наша Перспектива \(perspektyva.in.ua\)](http://ДЕСЯТЬ ПОРАД МАЙБУТНІМ ЗДОБУВАЧАМ НАУКОВИХ СТУПЕНІВ • Наша Перспектива (perspektyva.in.ua))
3. Етичний кодекс ученого України <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09>
4. Методика дослідження та організація підготовки дисертаційної роботи <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4585>
5. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності [https://recomendatsii.pdf\(mon.gov.ua\)](https://recomendatsii.pdf(mon.gov.ua))
6. Національний освітній глосарій: вища освіта: <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/glossariy.pdf>
7. Про вищу освіту. Закон України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
8. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: Наказ МОН України № 40 від 12.01.2017 // Електронний ресурс; посилання за адресою: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#n88>
9. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
10. Про освіту. Закон України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. National Report on the State and Prospects of Education Development in Ukraine / National Academy of Educational Sciences of Ukraine ; edited by V. G. Kremen. Kyiv : Pedagogichna dumka, 2017. 336 p. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
2. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. К.: Ліра-К. 2018. 352 с.

3. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. *Методологія наукових досліджень: підручник*. К.: Право. 2019. 368 с.
4. Євтушенко М., Хижняк М. *Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник*. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 350 с.
5. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. *Методологія наукових досліджень : навч. посіб.* Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
6. Конверський А.Є. *Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів*. К.: Центр учбової літератури, 2019. 352 с.
7. Корбутяк В.І. *Методологія системного підходу та наукових досліджень: навчальний посібник*. Рівне: НУВГП, 2018. 176 с.
8. Лузан П.Г., Сопівник І.В., Виговська С.В. *Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник*. К.: ДАКККіМ, 2016. 348 с.
9. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) [https://Про затвердження Порядку підгото... | від 23.03.2016 № 261 \(rada.gov.ua\)](https://rada.gov.ua)
10. Порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії [https://Про присудження ступеня доктора ... | від 06.03.2019 № 167 \(rada.gov.ua\)](https://rada.gov.ua)
11. Романчиков В.І. *Основи наукових досліджень: Навч. посібник*.- К.: Центр навчальної літератури, 2017. 254 с.
12. Гверезовська Н. Т., Сидоренко В. К. *Методологія педагогічного дослідження: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл.* Київ: ЦНЛ, 2017. 440 с.
13. *Тим, хто торує свій шлях у науку: Навчальний посібник / М.Г.Находкін, А.Г.Наумовець, С.М.Рябченко*. К.: ВПЦ 'Київський університет', 2018. 239 с.
14. Філіпенко А.С. *Основи наукових досліджень: Конспект лекцій*.- К.: Академвидав, 2014. 208 с.
15. Цехмістрова Г.С. *Основи наукових досліджень: Навч. посібник*.- К.: Вид. Дім "Слово", 2016.- 240 с.
16. Якібчук В. М. Українські наукові видання і міжнародні наукометричні бази даних: проблеми і протиріччя. *Наукові праці МАУП*. 2017. Вип. 2(33). С. 153–156.

ДОДАТКОВА

1. Popel M., Shyshkina M. The Areas of Educational Studies of the Cloud-based Learning Systems. *Cloud Technologies in Education : Proceedings of the 6th Workshop on Cloud Technologies in Education (CTE 2018)*. Kryvyi Rih, Ukraine, December 21, 2018. 2019. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2433/>
2. Бех І.Д. *Виховання особистості : підручник*. К.: Либідь, 2008. 848 с.
3. Биков В. Ю., Гуржій А. М., Шишкіна М. П. Концептуальні засади формування і розвитку хмаро орієнтованого навчально-наукового середовища закладу вищої педагогічної освіти. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2018. № 50. С. 20-25. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/711709/>
4. Інформаційно-аналітична підтримка педагогічних досліджень на основі електронних систем відкритого доступу : посібник / Іванова С. М. та ін. Київ : Компринт, 2019. 208 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/287724423.pdf>
5. Зосимов А. *Дисертаційні помилки: монографія*. Х.: ІНЖЕК, 2015. 216 с.
6. Ковалів Ю. *Абетка дисертанта. Методологічні принципи написання дисертації: посібник*. К.: Твім інтер, 2019. 457с.

7. Коротка характеристика етапів процесу написання та захисту дисертацій на здобуття уаукових ступенів доктора і кандидата наук [https:// КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕТАПІВ ПРОЦЕСУ НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ ДИСЕРТАЦІЙ НА ЗДОБУТТЯ НАУКОВИХ СТУПЕНІВ ДОКТОРА І КАНДИДАТА НАУК • Наша Перспектива \(perspektyva.in.ua\)](https://korotka.karacterystyka-etapiv-procysu-napisannya-ta-zaxystu-dysertacji-na-zdobuttja-naukovykh-stupenyv-doktora-i-kandydata-nauk-perspektyva.in.ua)

8. Козак Л.В. Розвиток університетської освіти: навчання на основі дослідження. Освітологічний дискурс. Київ: Київський університет ім. Б. Грінченка, 2016. Вип. 2 (14). С. 38–52.

9. Лупаренко Л. А. Електронні відкриті журнальні системи в науково-педагогічних дослідженнях : навчально-методичний посібник. Київ : Компрінт, 2019. 311 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/717033/>

10. Повідайчик О.С. Формування готовності майбутніх соціальних працівників до науково-дослідницької діяльності в процесі професійної підготовки: монографія. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2018. 477 с.

11. Повідайчик О.С., Жиленко Р.В. Методи досліджень у соціальній роботі: навч. посібник. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2018. 162 с.

12. Попович І.Є. Формування дослідницьких умінь майбутнього вчителя в університетах Великої Британії: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2018. 289 с.

13. Райхман Є. І. Формування професійної креативності майбутніх магістрів педагогічної освіти в науково-дослідній роботі. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки*. 2016. Вип. 1. С. 112–119.

14. Теоретико-методологічні засади інформатизації освіти та практична реалізація інформаційно-комунікаційних технологій в освітній сфері України : монографія / наук. ред. В. Ю. Биков, С. Г. Литвинова, В. І. Луговий. Київ : ЦП Компрінт, 2019. 214 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/718652/>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. [http:// www.scopus.com](http://www.scopus.com)
2. <http://naps.gov.ua/>
3. <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>
4. <http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/resursi-ifondi/elektronni-resursy/>
5. <http://www.mon.gov.ua>
6. <http://www.nas.gov.ua>
7. <http://www.nbuviap.gov.ua/bpnu/>
8. <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/index>
9. <https://lib.iitta.gov.ua/>
10. <https://library.ukma.edu.ua/>
11. <https://naqa.gov.ua/>
12. <https://publons.com/about/home>
13. <https://scholar.google.com.ua>
14. <https://unicheck.com/uk-ua>

Таблиця відповідності

№	Теми	ЗК/СК	ПРН	Завдання С/Р
1.	<p>Поняття методології наукових досліджень. Пріоритетні напрями досліджень в аграрній освіті</p> <p>Ретроспектива науково-педагогічних досліджень у вітчизняній науці. Наукові революції. Науковий світогляд. Методологічні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, акмеологічний, аксіологічний, компетентнісний, системний, культурологічний та ін.). Пріоритетні напрями досліджень в аграрній освіті. Науково-педагогічні школи в аграрній освіті</p>	<p>ЗК04. Здатність до проведення досліджень на засадах системного наукового світогляду, сформованих знань із філософії наукової діяльності й соціокультурних проблем.</p> <p>СК05. Здатність системно аналізувати теорію педагогіки в історичній ретроспективі, творчо впроваджувати її в сучасну освітню й наукову практику.</p>	<p>ПРН09. Планувати професійну діяльність у сфері наукових досліджень, застосовувати способи і прийоми планування мети, формулювати мету професійного і особистісного розвитку, оцінювати власні потенційні можливості, реальність обраних способів і шляхів розв'язання поставлених завдань.</p>	<p>1. Особливості функціонування педагогічних систем в контексті глобалізаційних процесів.</p> <p>2. Системний підхід у науковому дослідженні та основні ознаки систем</p> <p>3. Планування освітньо-наукового особистісного розвитку</p>
2.	<p>Кваліфікаційна дисертаційна робота</p> <p>Наукове дослідження як текстовий документ. Вимоги до оформлення кваліфікаційної дисертаційної роботи. Науковий стиль. Вимоги до оформлення анотації, тексту дисертаційного дослідження, висновків, списку використаних джерел, додатків. Оформлення таблиць і графічного матеріалу в дисертації.</p>	<p>ЗК05. Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність) під час вирішення дослідницьких і практичних задач, у тому числі у міждисциплінарних галузях.</p> <p>СК03. Здатність виявляти й інтерпретувати актуальні проблеми аграрної освіти і педагогіки, пропонувати оптимальні шляхи їх вирішення, генерувати нові ідеї.</p>	<p>ПРН09. Планувати професійну діяльність у сфері наукових досліджень, застосовувати способи і прийоми планування мети, формулювати мету професійного і особистісного розвитку, оцінювати власні потенційні можливості, реальність обраних способів і шляхів розв'язання поставлених завдань.</p>	<p>1. SWOT аналіз аграрної освіти і науки в Україні</p> <p>2. Актуальні проблеми сучасної аграрної освіти і педагогіки</p> <p>3. Шляхи вирішення проблем сучасної аграрної освіти і педагогіки</p> <p>4. Аналіз сучасних дисертаційних досліджень щодо організації освітнього процесу в аграрних/природоохоронних ЗВО</p>

3.	<p>Особистість науковця у проведенні педагогічного дослідження</p> <p>Професійно-значущі якості педагога-дослідника. Авторитет дослідника. Педагогічна майстерність дослідника. Оцінка і самооцінка власних результатів дослідника. Стратегії дослідницького самовдосконалення. Наукова добросовісність. Дотримання норм наукової доброчесності. Тактовне оформлення цитат та посилань. Професійна етика та корпоративна культура у науковій та педагогічній діяльності</p>	<p>ЗК07. Здатність дотримуватись наукової етики, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності та в аграрній освіті і виробництві.</p>	<p>ПРН10. Дотримуватися основних засад академічної доброчесності, професійної етики та корпоративної культури у науковій та педагогічній діяльності. ПРН06. Застосовувати способи реалізації необхідних видів педагогічної діяльності, оцінки і самооцінки власних результатів у розв'язанні професійних задач; реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вимоги до проведення досліджень на основі «Етичного кодексу вченого» 2. Охарактеризуйте порушення академічної доброчесності: Академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання 3. Шляхи дотримання академічної доброчесності 4. Види академічної відповідальності науково-педагогічних і наукових працівників та здобувачів освіти; 5. Розробіть стратегію власного дослідницького самовдосконалення
4.	<p>Планування науково-педагогічного дослідження</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вибір і обґрунтування теми дослідження. 2. Характеристика термінологічного апарату дослідження. 3. Формулювання мети і завдань дослідження. 4. Аналіз стану досліджуваної проблеми (за літературними джерелами і даними практики). 5. Розробка гіпотези дослідження. 6. Розробка концепції (теоретичних і методологічних основ та методики) дослідження. 7. Вибір 	<p>ЗК04. Здатність до проведення досліджень на засадах системного наукового світогляду, сформованих знань із філософії наукової діяльності й соціокультурних проблем.</p> <p>СК05. Здатність системно аналізувати теорію педагогіки в історичній ретроспективі, творчо впроваджувати її в сучасну освітню й наукову практику.</p> <p>СК13. Здатність формувати структуру дисертаційної роботи та рубрикації її змістовного наповнення, планувати та</p>	<p>ПРН03. Формулювати концепцію наукового дослідження; визначати, проектувати, організовувати етапи проведення експериментальної роботи, оцінювати їх реалізацію; організовувати інформаційний пошук, самостійний відбір, кількісну та якісну обробку наукової інформації, емпіричних даних та їх інтерпретацію з використанням інноваційних технологій.</p> <p>ПРН09. Планувати професійну діяльність у сфері наукових</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробіть програму власного науково-педагогічного дослідження 2. Обґрунтуйте власне бачення місії аграрних та природоохоронних ЗВО у сучасних умовах 3. Охарактеризуйте термінологічний апарат власного дослідження

	<p>об'єкта дослідження. 8. Розробка програми дослідження. 9. Проведення дослідження. 10. Обробка результатів дослідження. 11. Апробація результатів дослідження. 12. Узагальнення результатів дослідження. 13. Формулювання висновків і пропозицій (рекомендацій) подальших напрямів дослідження з цього питання. 14. Оформлення результатів дослідження. 15. Запровадження результатів дослідження.</p>	<p>організувати наукові дослідження, обробляти їх результати, публікувати статті, забезпечувати правовий захист інтелектуальної власності.</p>	<p>досліджень, застосовувати способи і прийоми планування мети, формулювати мету професійного і особистісного розвитку, оцінювати власні потенційні можливості, реальність обраних способів і шляхів розв'язання поставлених завдань.</p>	
5.	<p>Методи дослідження. Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження</p> <p>Поняття «метод». Класифікації методів наукового дослідження в педагогіці (загальнонаукові методи; частково наукові методи; спеціальні методи; методи обробки результатів дослідження). Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження (аналіз, синтез, індукція, дедукція, порівняння, узагальнення, моделювання)</p>	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу.</p>	<p>ПРН07. Під час розв'язання дослідницьких і практичних завдань у обраних та суміжних галузях добирати методи генерування нових ідей, методи науково-дослідної діяльності, методи критичного аналізу й оцінки сучасних наукових досягнень.</p>	<p>1. Визначте та обґрунтуйте теоретичні методи науково-педагогічного дослідження, в межах власної дослідницької роботи</p>
6.	<p>Емпіричні методи науково-педагогічного дослідження</p> <p>Педагогічне спостереження, вимірювання, опитування (бесіди, інтерв'ювання, анкетування),</p>	<p>ЗК04. Здатність до проведення досліджень на засадах системного наукового світогляду, сформованих знань із філософії наукової діяльності й соціокультурних проблем.</p>	<p>ПРН02. Володіти дослідницькими навичками, достатніми для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного</p>	<p>1. Визначте та обґрунтуйте емпіричні методи науково-педагогічного дослідження, в межах власної дослідницької роботи</p>

	<p>тестування, ранжування, аналіз результатів діяльності, метод експертних оцінок, фокус-групи, соціометрія. Стандартизовані та авторські методики</p>	<p>СК05. Здатність системно аналізувати теорію педагогіки в історичній ретроспективі, творчо впроваджувати її в сучасну освітню й наукову практику.</p>	<p>напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>ПРН15. Володіти методами діагностики рівня компетентності (навченості, ціннісної позиції) здобувачів освіти; методами й методиками моніторингу якості знань здобувачів для аналізу освітнього процесу, його корекції та зміни.</p>	<p>2. Розробіть анкету з проблеми дослідження. 3. Складіть програму педагогічного спостереження 4. Розробіть програму дослідження методом фокус-групи</p>
7.	<p>Педагогічний експеримент</p> <p>Педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний, контрольний етапи). Критерії та показники оцінювання результатів. Визначення стану проблеми у практиці. Контрольні та експериментальні групи. Застосування методів математичної статистики у педагогічному дослідженні Обґрунтування дослідження та його результатів Генеральна сукупність. Вибірка. Репрезентативність. Критерій Стюдента. Критерій Фішера. Критерій Пірсона. Кореляція. Статистична перевірка наукової гіпотези. Визначення вірогідності одержуваних результатів.</p>	<p>СК02. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати відповідних наукових результатів, які створюють нові знання у сфері аграрної освіти та дотичних до них міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з гуманітарних наук.</p>	<p>ПРН02. Володіти дослідницькими навичками, достатніми для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>ПРН03. Формулювати концепцію наукового дослідження; визначати, проектувати, організувати етапи проведення експериментальної роботи, оцінювати їх реалізацію; організувати інформаційний пошук, самостійний відбір, кількісну та якісну обробку наукової інформації, емпіричних даних та їх інтерпретацію з використанням інноваційних технологій.</p> <p>ПРН15. Володіти методами діагностики рівня компетентності (навченості, ціннісної позиції) здобувачів освіти; методами й</p>	<p>1. Розробіть програму педагогічного експерименту (констатувальний, формульний, контрольний) відповідно до тематики власного дослідження 2. Розрахуйте обсяг репрезентативної вибірки для власного дослідження із допустимою похибкою 5%</p>

			методиками моніторингу якості знань здобувачів для аналізу освітнього процесу, його корекції та зміни.	
8.	<p>Інформаційна база наукового дослідження</p> <p>1. Поняття про наукову інформацію. 2. Джерела інформації та їх використання у науково -дослідницькій роботі. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового дослідження. Робота зі спеціальною літературою. 3. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації з теми дисертаційного дослідження. 4. Використання Інтернету для пошуку наукової інформації. Особливості використання баз даних Scopus та Web of Science. Основні наукометричні бази, індекс цитування авторів наукових статей в них та імпаکت - фактор журналів, що публікують наукові статті.</p>	<p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації із навчальних та наукових джерел державною та іноземними мовами.</p> <p>СК15. Здатність до використання інформаційно-комунікаційних технологій для вимірювання та оцінювання рівня навчальних досягнень, моніторингу освітньої діяльності, моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для проведення цілісного педагогічного дослідження, використання автоматизованих систем організації і планування освітнього процесу, електронного документообігу, управління закладом освіти і системою освіти.</p>	<p>ПРН13. Використовувати програмні засоби і мультимедіа у науково-педагогічній діяльності та наукових дослідженнях; застосовувати інноваційні освітні та інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для створення нових знань, розв'язання комплексних проблем у галузі освіти і у викладацькій діяльності в межах спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».</p>	<p>1. Знайдіть інформацію із теми дисертаційного дослідження через такі інформаційні бази наукової інформації:</p> <p>Web of Science Scopus Google Scholar ResearchGate WorldWideScience.org BASE: Bielefeld Academic Search Engine Science Direct eNULESIR</p>
9.	<p>Апробація результатів дослідження</p> <p>Впровадження результатів науково-педагогічного</p>	<p>ЗК08. Готовність використовувати сучасні методи й технології наукової комунікації українською та іноземними мовами в усній та письмовій формах.</p>	<p>ПРН05. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми у сфері аграрної освіти та педагогіки на наукових конференціях і семінарах різного</p>	<p>1. Зміст та особливості діяльності програми Національний Еразмус+ офіс в Україні, проекти співпраці</p>

	<p>дослідження у практику аграрних закладів вищої освіти.</p> <p>Довідки про впровадження результатів дослідження.</p> <p>Публікації як апробація результатів. Методичні розробки, рекомендації. Оприлюднення положень та результатів наукового дослідження. Участь в наукових конференціях різного рівня, круглих столах, семінарах.</p>	<p>СК14. Здатність до публічного представлення та захисту результатів наукового дослідження, до участі у критичному діалозі та відстоюванні своєї позиції, демонструванні комунікативної культури державною та іноземними мовами у ході дискусій та наукової полеміки з іноземними представниками; проявляти емпатію та повагу до культурної різноманітності.</p>	<p>статусу і рівня державною та іноземною мовами, знати стилістичні особливості оформлення результатів дослідження у письмовій та усній формі, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях, мати досвід практичного використання іноземної мови у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.</p>	<p>2. Академічна мобільність як вимога до сучасного науковця</p> <p>Напрямок Жан Моне в рамках Програми ЄС Еразмус+:</p> <p>проекти та види міжнародної співпраці</p> <p>3. Апробуйте результати власного дослідження на щорічній науково-практичній конференції (наприклад, «Молодь і реформи в АПК»)</p>
10.	<p>Презентація результатів дисертаційного дослідження</p> <p>Наукові публікації.</p> <p>Вітчизняні (категорії «А» та «Б») та зарубіжні фахові збірники з аграрної освіти</p> <p>Технологія підбору наукових видань для публікації результатів наукових досліджень.</p> <p>Особливості представлення результатів дисертаційного дослідження на захисті у спеціалізованій вченій раді.</p>	<p>СК02. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати відповідних наукових результатів, які створюють нові знання у сфері аграрної освіти та дотичних до них міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з гуманітарних наук.</p> <p>СК13. Здатність формувати структуру дисертаційної роботи та рубрикації її змістовного наповнення, планувати та організувати наукові дослідження, обробляти їх результати, публікувати статті, забезпечувати правовий захист інтелектуальної власності.</p>	<p>ПРН05. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми у сфері аграрної освіти та педагогіки на наукових конференціях і семінарах різного статусу і рівня державною та іноземною мовами, знати стилістичні особливості оформлення результатів дослідження у письмовій та усній формі, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях, мати досвід практичного використання іноземної мови у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.</p>	<p>1. Підготуйте авторську науково-дослідну розробку (науковий проєкт) за темою власного дослідження</p> <p>2. Підготуйте презентацію власної наукової розробки</p> <p>3. Оформіть результати своїх досліджень у вигляді таблиць, схем, графіків</p>